

Метод на допирателните (Нютон)

Дадено е уравнението:

$$\frac{x^3 + px - (q + 50) \sin 3x - 2(p + q)}{(x-1)(x+2)} = 0, \text{ където } p \text{ и } q \text{ са съответно предпоследната и последната цифра от}$$

факултетния ни номер.

$$\frac{x^3 + 6x + 43 \sin 3x - 26}{(x-1)(x+2)} = 0$$

=> Допустима област :

$$x - 1 \neq 0 \Rightarrow x \neq 1$$

$$x + 2 \neq 0 \Rightarrow x \neq -2$$

1. Да се намери общия брой на корените на уравнението.
2. Да се локализира най-големия реален корен в интервал [a, b].
3. Да се проверят условията за приложение на метода на допирателните (Нютон).
4. Да се определи началното приближение за итерационния процес по метода на допирателните (Нютон).
5. Да се изчисли корена по метода на допирателните с точност 10^{-7} . Представете таблица с изчисленията.
6. Да се провери колко итерации биха били необходими, ако се използва метода на разполювяването в същия интервал [a, b] за същата точност.
7. Да се направи сравнение кой метод е по-ефективен за избрания интервал.

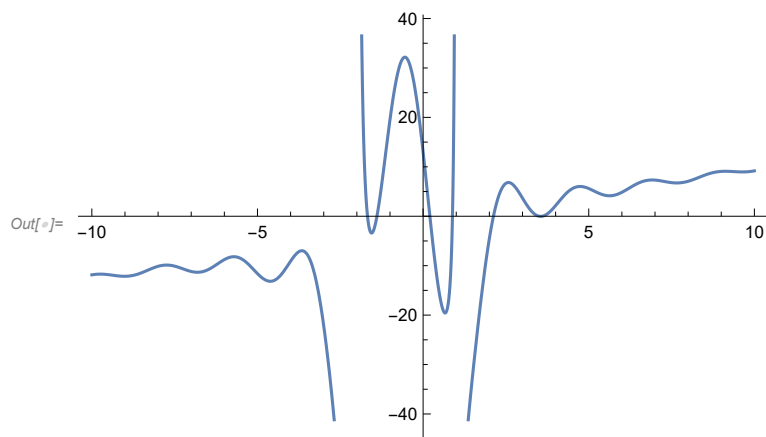
$$In[*]:= f[x_] := \frac{x^3 + 6x + 43 \sin[3x] - 26}{(x - 1)(x + 2)}$$

$$In[*]:= f[x]$$

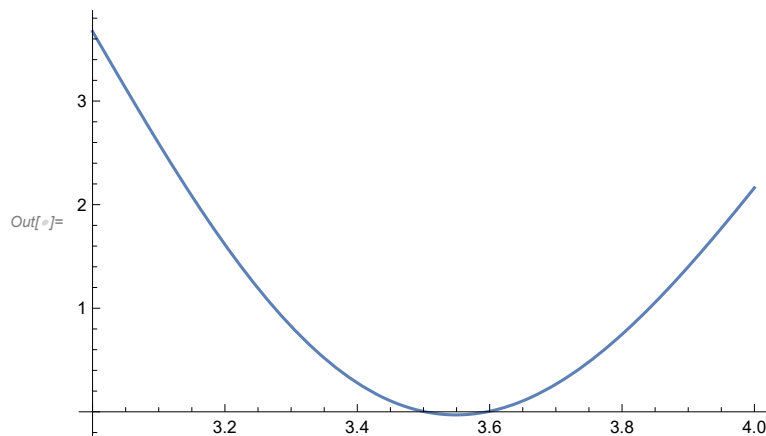
$$Out[*]:= \frac{-26 + 6x + x^3 + 43 \sin[3x]}{(-1 + x)(2 + x)}$$

1. Да се намери общия брой на корените на уравнението

```
In[ ]:= Plot[f[x], {x, -10, 10}]
```


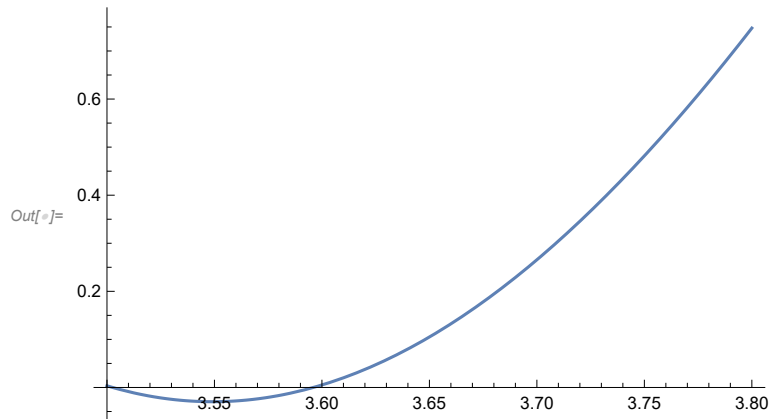
```
In[ ]:= Plot[f[x], {x, 3, 4}]
```


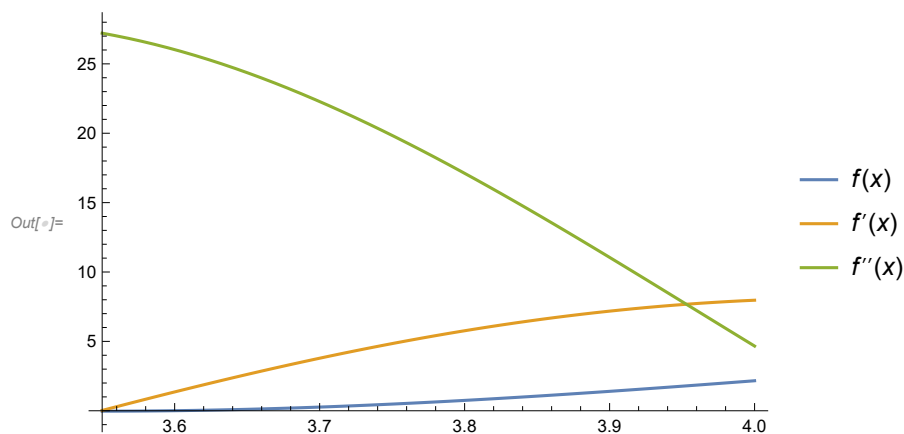
Брой корени: 7

2. Да се локализира най-големия реален корен в интервала $[a, b]$

In[ ]:= `Plot[f[x], {x, 3.5, 3.8}]`

In[ ]:= `Plot[{f[x], f'[x], f''[x]}, {x, 3.55, 4}, PlotLegends -> "Expressions"]`

In[ ]:= `f[3.55]`

Out[ ]:= `-0.0296069`

In[ ]:= `f[4.]`

Out[ ]:= `2.16263`

Извод:

1. $f(3.55) = -0.029... < 0$

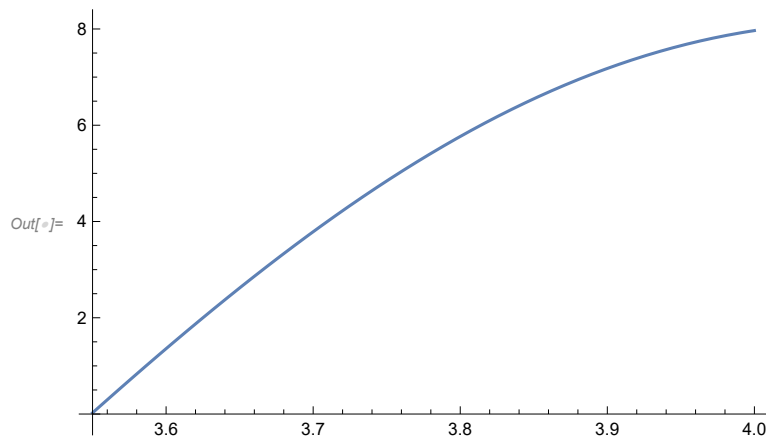
2. $f(4) = 2.162... > 0$

Следователно в двата края на функцията има различни знаци и функцията е непрекъсната в избрания интервал $[3.55; 4]$. Следва, че функцията има поне един корен в дадения интервал.

3. Проверка на условията за сходимост

Проверка на първата производна

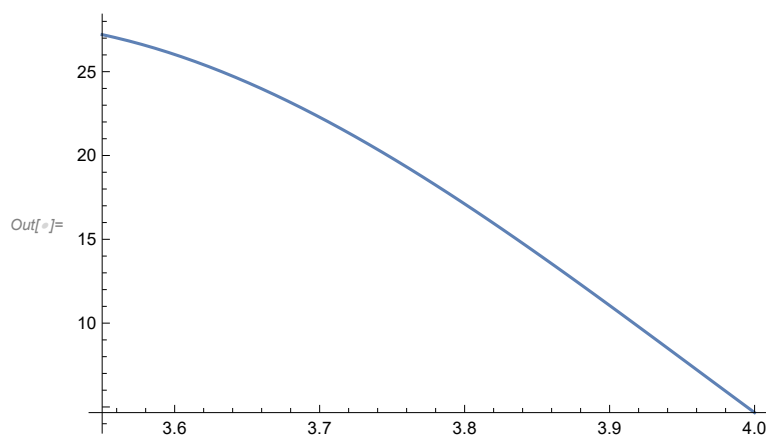
```
In[ ]:= Plot[f'[x], {x, 3.55, 4}]
```


(1). Следва, че $f'(x)$ има постоянен знак в дадения интервал.

Проверка на втората производна

```
In[ ]:= Plot[f''[x], {x, 3.55, 4}]
```


(1) . Следва, че $f''(x)$ има постоянен знак в дадения интервал .

Извод: от (1) и (2) следва, че $f'(x)$ и $f''(x)$ са с постоянни знаци в разглеждания интервал $[3.55; 4]$ => Методът на допирателните е сходящ.

4. Избор на начално приближение

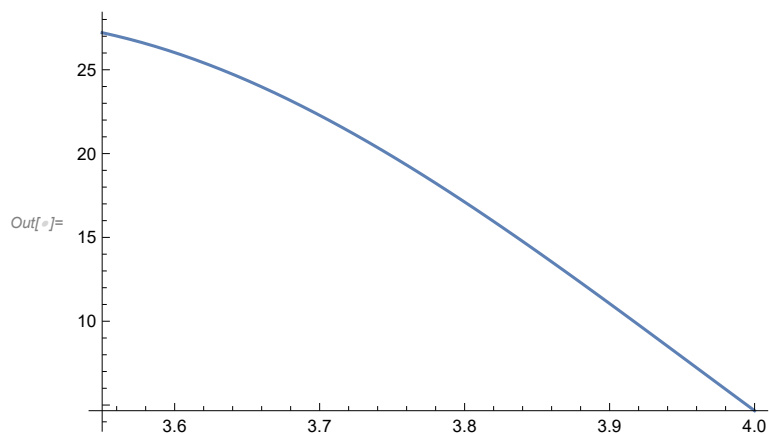
$$f(x_0) \cdot f'' > 0$$

$$\Rightarrow f(x_0) < 0$$

$$\Rightarrow x_0 = 3.55$$

Пресмятане на постоянните величини:

```
In[ ]:= Plot[Abs[f''[x]], {x, 3.55, 4}]
```

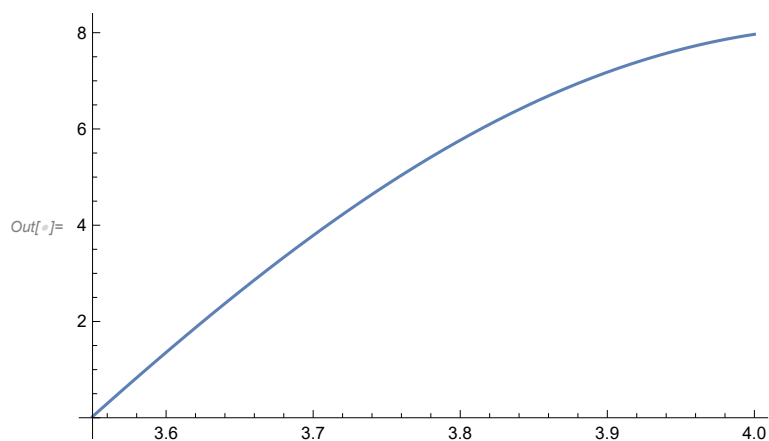

От геометрични съображения максимума се достига в левия край на интервала, а минимума - в десния.

```
In[ ]:= M2 = Abs[f''[3.55]]
```

```
Out[ ]:= 27.2093
```

```
In[ ]:= Plot[Abs[f'[x]], {x, 3.55, 4}]
```


От геометрични съображения максимума се достига в десния край на интервала, а минимума - в левия .

```
In[ ]:= m1 = Abs[f'[4.]]
```

```
Out[ ]:= 7.9663
```

```
In[ ]:= p = M2 / (2 m1)
```

```
Out[ ]:= 1.70777
```

5. Да се изчисли корена по метода

на допирателните с точност 10^{-7}

```

In[*]:= f[x_] := 
$$\frac{x^3 + 6x + 43 \sin[3x] - 26}{(x-1)(x+2)}$$


x0 = 3.55;
M2 = Abs[f''[3.55]];
m1 = Abs[f'[4.]];
p = 
$$\frac{M2}{2 m1}$$
;
epszad = 0.0000001;
eps = 1;
Print["n = ", 0, " xn = ", x0, " f(x) = ", f[x0], " f'(x) = ", f'[x0]];
For[n = 1, eps > epszad, n++,

  x1 = 
$$x0 - \frac{f[x0]}{f'[x0]}$$
;

  Print["n = ", n, " xn = ", x1, " f(xn) = ",
    f[x1] " f'(xn) = ", f'[x1], " εn = ", eps = p * (x1 - x0)2];
  x0 = x1
]

n = 0 xn = 3.55 f(x) = -0.0296069 f'(x) = 0.0247471
n = 1 xn = 4.74638 f(xn) = 6.02116 f'(xn) = -0.1078 εn = 2.44436
n = 2 xn = 60.6016 f(xn) = 59.7357 f'(xn) = 1.02976 εn = 5327.91
n = 3 xn = 2.59228 f(xn) = 6.81679 f'(xn) = -0.828207 εn = 5746.79
n = 4 xn = 10.8231 f(xn) = 10.6707 f'(xn) = 1.42574 εn = 115.694
n = 5 xn = 3.33868 f(xn) = 0.582997 f'(xn) = -5.7776 εn = 95.6624
n = 6 xn = 3.43959 f(xn) = 0.136306 f'(xn) = -3.04257 εn = 0.0173887
n = 7 xn = 3.48439 f(xn) = 0.0280431 f'(xn) = -1.79013 εn = 0.00342751
n = 8 xn = 3.50005 f(xn) = 0.00342653 f'(xn) = -1.3529 εn = 0.000419096
n = 9 xn = 3.50258 f(xn) = 0.0000893427 f'(xn) = -1.28235 εn = 0.000010955
n = 10 xn = 3.50265 f(xn) = 6.75728×10-8 f'(xn) = -1.28041 εn = 8.28958×10-9

```

6. Да се провери колко итерации биха били необходими, ако се използва метода на разполовяването в същия интервал [a, b] за същата ТОЧНОСТ

```

In[*]:= Log2[
$$\frac{4 - 3.55}{0.0000001}$$
] - 1

```

```

Out[*]:= 21.1015

```

---

6. Да се направи сравнение кой метод е по-ефективен за избрания интервал

Извод: По метода на допирателните (Нютон) биха били необходими 10 итерации за достигане на исканата точност. А по метода на разполовяването са необходими 22 итерации. Следователно методът на допирателните е по-ефективен за избрания интервал $[3.55, 4]$.